

Bijlage 1.

Ruimtelijke onderbouwing voor het bestemmingsplan Westerbork - evenementen

Omschrijving evenementen in relatie tot het bestemmingsplan

Naar aanleiding van de jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van begin 2011 bleek dat gemeenten hun evenementen ook ruimtelijk in bestemmingsplannen moeten regelen en dat het verlenen van een evenementenvergunning aan de hand van een gemeentelijke evenementenverordening dus niet voldoende was. Om deze reden is in het bestemmingsplan Westerbork een planologische regeling voor het houden van evenementen opgenomen, die de bestaande terugkerende evenementen positief bestemt. In het bestemmingsplan zijn 4 locaties opgenomen voor het houden van evenementen. Het gaat om de volgende locaties:

- Locatie Van Weezelplein in combinatie met een deel van de Hoofdstraat tot aan de aansluiting Wilhelminastraat
- Locatie Roessinghkamplaan
- Locatie Kerkhoflaan
- Locatie Oude Beilerweg.

In combinatie met de gebiedsaanduidingen ziet dit er als volgt uit:

Evenementenzone-locatie 1: Van Weezelplein en Hoofdstraat tot aan de aansluiting
Wilhelminastraat

Evenementenzone-locatie 2: Kerkhoflaan en Roessinghkamplaan

Evenementenzone-locatie 3: Oude Beilerweg

Op deze locaties worden met regelmaat planologisch relevante publiekevenementen georganiseerd en daarom worden deze locaties aangewezen in het bestemmingsplan. De besloten evenementen, zoals straatbarbecues en de incidentele op lokaal publiek gerichte garage-sales of evenementjes op het schoolplein of op de parkeerplaats bij het buurthuis, worden gezien de beperkte ruimtelijke gevolgen als planologisch niet-relevant gezien.

Voor het Van Weezelplein in combinatie met een deel van de Hoofdstraat tot aan de Kerkhoflaan en het parkeerterrein aan de Roessinghkamplaan is in 2007 reeds een vrijstellingsprocedure doorlopen. Deze zones zijn bij recht overgenomen in het bestemmingsplan Westerbork en maken daarom geen onderdeel uit van deze onderbouwing.

Deze ruimtelijke onderbouwing is bedoeld voor de overige locaties waarvoor nog geen planologische regeling bestaat, te weten:

- Locatie Hoofdstraat vanaf de aansluiting Kerkhoflaan tot de aansluiting Wilhelminastraat
- Locatie Kerkhoflaan
- Locatie Oude Beilerweg.

Geldende planologische situatie inclusief korte beschrijving van de locatie

Locatie Hoofdstraat vanaf de aansluiting Kerkhoflaan tot de aansluiting Wilhelminastraat

Deze locatie valt onder de werking van het bestemmingsplan “Westerbork-Kom” en heeft de bestemming Wegen en straten. Deze gronden zijn bestemd voor wegen, straten, fiets- en voetpaden, parkeerstroken en/of –havens en naar de aard daarmee gelijk te stellen verharde verkeersvoorzieningen, andere verkeersvoorzieningen, voor berm en sloten, alsmede voor groenvoorzieningen, met de daarbij behorende andere bouwwerken en andere werken.

Het betreffende gedeelte van de Hoofdstraat wordt vooral bij grotere evenementen gebruikt, vaak in combinatie met een evenement op de locatie Van Weezelplein/Hoofdstraat. Voorbeelden zijn het Keienfestival, het Shantykorenfestival en het Dweilorkestefestival. Dit betreft festival-achtige gemoedelijke evenementen met straattheater, koren, bands, marktkramen etc. waar een zekere afstand tussen de verschillende podia/acts in acht wordt genomen en waarbij de Hoofdstraat geheel of gedeeltelijk wordt afgesloten voor verkeer. In het gedeelte van de Hoofdstraat tot aansluiting met de Zandhoeklaan worden voorts allerlei evenementen gehouden, van concerten tot missverkiezingen tot palingroken.

Deze locatie wordt reeds een aantal jaren gebruikt voor evenementen. De aanduiding Evenementenzone regelt dat het bestaand gebruik wordt opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Locatie Kerkhoflaan

Deze locatie valt onder de werking van het bestemmingsplan “Westerbork-Kom” en heeft de bestemming Bijzondere bebouwing II. Deze gronden zijn bestemd voor overheidsdoeleinden, semi-overheidsdoeleinden, sociaal-culturele en cultureel-educatieve doeleinden en dienstverlenende bedrijven en/of instellingen.

Het terrein aan de Kerkhoflaan is vanaf 2008 structureel gebruikt als terrein voor marktachtige evenementen. In 2012 is het terrein in de dagperiode gebruikt voor Koninginnedag, een boekenmarkt, een kunstmarkt, een jeugdmarkt en drie folkloristische markten. In de avondperiode is het gebruikt voor een folkloristische markt en een zestal donderdagavondmarkten.

Locatie Oude Beilerweg

Deze locatie valt onder de werking van het bestemmingsplan “Westerbork-Omgeving Pieterberg 1996” en heeft de bestemming Cultuurgrond. Deze gronden zijn bestemd voor cultuurgrond, waarbij de instandhouding van de landschappelijke, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden wordt nagestreefd.

Voor wat betreft het terrein aan de Oude Beilerweg geldt dat het terrein aanvankelijk, in ieder geval al in de zestiger jaren, werd gebruikt voor hippische evenementen (Barrage Borck, Concours hippique), en later voor de vijfjaarlijkse Middenveldtentoonstelling/ Lanijto, het circus en andere evenementen als grasmaaierraces en sportevenementen. Sinds ongeveer veertien jaren wordt het terrein gebruikt voor Midden-Drenthe Pop, een meerdaags muziekfestival in een tent. Het terrein staat bij de burgers en de gemeente bekend als het evenemententerrein.

Het terrein is gelegen tussen de manege en de sporthal aan de Oude Beilerweg en is daardoor bij uitstek geschikt voor dergelijke evenementen. In 1995 heeft de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van nutsvoorzieningen, riolering en verharding op het evenemententerrein. Hierbij is overwogen dat de ligging vele pluspunten heeft voor het

organiseren van een veelheid aan evenementen, zoals een goede bereikbaarheid, parkeervoorzieningen, de nabijheid van het dorp en de afstand tot de bebouwing zodat overlast bij omwonenden beperkt kan blijven. Alternatieven zijn er niet binnen Westerbork of in de nabijheid.

Toetsing aan provinciaal beleid

De provincie heeft in de Omgevingsvisie (2010) de doelstellingen van haar sturingsbeleid als volgt benoemd. "Toerisme is een belangrijke economische pijler voor Drenthe. Drenthe moet aantrekkelijk blijven voor recreanten en toeristen. Van provinciaal belang is daarom het verbeteren en vernieuwen van het bestaande aanbod van verblijfs- en dagrecreatie en van de toeristisch-recreatieve infrastructuur" en "We streven naar een bruisende provincie die uitdaagt tot bewegen en inspireert met culturele activiteiten. Sport- en cultuurparticipatie en de infrastructuur die hiervoor nodig is, zijn van provinciaal belang".

Op pagina 31 van de Omgevingsvisie staat ten aanzien van het provinciale beleid omtrent recreatie en toerisme het volgende: "Drenthe wil een topspeler zijn op de (binnenlandse) toeristische markt. Hiervoor vinden wij het van belang dat Drenthe in haar diversiteit een totaalproduct aanbiedt dat onderscheidend en van hoogwaardig niveau is. Een totaalproduct met veel variatie, aansluitend op de behoeften van de hedendaagse toerist en leidend tot een bruisend Drenthe. In dat toeristische totaalproduct Drenthe moet geïnvesteerd worden. Het bestaande aanbod van verblijfs- en dagrecreatie en de huidige toeristisch-recreatieve infrastructuur moet kwalitatief verbeterd en vernieuwd worden. De focus moet komen te liggen op de diversiteit en de kwaliteit van het toeristische product. Niet méér van hetzelfde, maar juist het creëren van toegevoegde waarde ten opzichte van het bestaande toeristische product. Wij dagen de markt uit om nieuwe, aansprekende concepten te ontwikkelen die passen bij de kernkwaliteiten van Drenthe."

Op pagina 51 van de Omgevingsvisie wordt ten aanzien van cultuurbeleid het volgende gesteld. "Een hoogwaardige culturele infrastructuur en deelname aan kunst en culturele activiteiten draagt in onze ogen bij aan cultuurtoerisme. Ook zorgt dit voor een gunstig klimaat voor sociale cohesie en voor vestiging van inwoners en bedrijven. Dit is van belang voor de plattelandsgebieden, maar ook voor stedelijke gebieden. Vooral in Zuidoost-Drenthe willen we de culturele infrastructuur en de culturele participatie versterken. Wij ondersteunen ontwikkelingen die bijdragen aan mooie, cultureel aantrekkelijke en 'bruisende' binnensteden. Daarbij gaat het ons om musea, presentatie-instellingen voor beeldende kunst, theaters, bibliotheken en archieven, festivals, culturele broedplaatsen, professionele podiumkunsten, en aantrekkelijke architectuur en vormgeving van de openbare ruimte. Zowel in de steden als in de dorpen en op het platteland ondersteunen wij de ontsluiting en presentatie van cultuurhistorische gebouwen en monumenten. Dat geldt ook voor bijzondere festivals, evenementen en tentoonstellingen met een bovenlokale uitstraling. Voor het platteland geldt bovendien het belang van voorzieningen als bibliotheken en kleine podia."

De aanduiding van evenementenzones past in dit beleid.

Gemeentelijk beleid

Festiviteiten en evenementenverordening en Tebodinrapport

Het huidige beleid voor de publieksevenementen in Westerbork bestaat uit de kaders van de Festiviteiten en Evenementenverordening (2000) (hierna: FEV) met de beperkende maatregelen zoals beschreven in het rapport van het milieukundig adviesbureau Tebodin.

Tebodin heeft in 2002 naar aanleiding van een gerechtelijke procedure inzake de publieksevenementen te Westerbork op last van de rechtbank onderzocht binnen welke grenzen de woon- en leefomgeving van het dorp, gelet op alle belangen, niet onredelijk zou worden aangetast door publieksevenementen. Tebodin heeft daarbij niet alleen gekeken naar geluid, maar naar alle ruimtelijk relevante onderwerpen die bij de beoordeling van de woon- en leefsituatie in Westerbork een rol spelen.

Tebodin heeft vervolgens een toetsingskader ontwikkeld voor de beoordeling van de vergunningverlening voor de evenementen. Dit toetsingskader is in de jaren 2003 tot 2008 door de rechter geperfectioneerd en ook sindsdien door de gemeente als beleid gehanteerd. De gemeenteraad heeft zich op 27 september 2007 unaniem uitgesproken voor de hantering van het toetsingskader van Tebodin als beleid. Het beleid achten wij nog steeds actueel, omdat de locaties in kwestie en ook de aard van de evenementen die plaatsvinden niet wezenlijk anders zijn dan tijdens het opstellen van het toetsingskader. Er zijn geen nieuwe inzichten en/of beleidswijzigingen die maken dat het toetsingskader niet langer toepasbaar is, dan wel die maken dat het toetsingskader aan waarde heeft verloren.

Het beleid voor wat betreft publieksevenementen ziet er als volgt uit. Er is een onderscheid tussen A-evenementen, met een geluidsniveau tussen 75 dB(A) en 85 dB(A), B-evenementen, met een geluidsniveau tussen 60 dB(A) en 75 dB(A) en C-evenementen, met een geluidsniveau beneden de 60 dB(A).

In de verordening is voorts een onderscheid gemaakt in de hoeveelheid te organiseren A- of B-evenementen per deellocatie.

Het centrum van de kom van Westerbork is aangewezen als “deellocatie A”. Hier zijn volgens de verordening in de dagperiode (07.00 – 19.00 uur) maximaal 25 A- en B- evenementen per jaar toegestaan en in de avondperiode (19.00 – 23.00 uur) maximaal 12 A- en B- evenementen. Het gaat hier om de periode dat het evenement is opengesteld voor publiek. Dit is dus exclusief opbouw en afbraak.

De rest van de kom valt onder “deellocatie B”. Hier zijn per locatie in de dagperiode maximaal 12 A- en B- evenementen per jaar toegestaan en in de avondperiode maximaal 6 A- en B- evenementen.

Op zichzelf beschouwd is een “luid” publieksevenement een zo korte inbreuk op het woon- en leefklimaat dat dit - binnen zekere grenzen – toegestaan kan worden. In het Tebodinrapport is overwogen dat de aantasting van het woon- en leefklimaat met name wordt veroorzaakt door een te grote concentratie van grote geluidsevenementen in een te korte periode. Het beoordelingsschema van Tebodin voorziet daarom in een cumulatierегeling, waardoor het optreden van grote luidruchtige evenementen in een te korte periode wordt vermeden.

De C-evenementen zijn niet in de cumulatierегeling opgenomen. De ruimtelijke gevolgen van de C-evenementen beperken zich tot parkeren, en verminderde bereikbaarheid van winkels.

Ruimtelijke effecten van evenementen op de omgeving / gemotiveerde ruimtelijke visie

Algemeen

Normaal maatschappelijk risico

In een centrum van een dorp vinden van oudsher al evenementen, festiviteiten en andere levendigheid plaats. Dat in een dorp evenementen plaatsvinden, valt dus voor een groot deel binnen het normaal maatschappelijk risico van het wonen in een centrum van een dorp of stad.

Ten aanzien van de aard en omvang kan vermeld worden dat de regeling in het bestemmingsplan is gebaseerd op het al bestaand beleid voor het vergunnen van evenementen, zoals bepaald in de festiviteiten- en evenementenverordening.

Parkeren bij evenementen

Parkeren bij evenementen geschiedt op het parkeerterrein aan de Roessinghkamplaan, het parkeerterrein bij de sporthal, langs de Oude Beilerstraat, het parkeerterrein aan de Groeneweg, de parkeerplaatsen langs de Kerkhoflaan, het parkeerterrein aan de Wilhelminastraat (plm 200 auto's) en bij uitzondering in een weiland aan de Beilerstraat bij de aansluiting Zwiggelterstraat. In de vergunningen voor evenementen worden zo nodig regels omtrent parkeren opgenomen. Het parkeren op de openbare of aangewezen parkeerplaatsen heeft in het verleden niet tot klachten geleid. De openbare dan wel aangewezen parkeerplaatsen zijn voldoende gebleken voor het publiek van de evenementen. Hierbij geldt dat de meeste evenementen in het zomerseizoen worden georganiseerd en dat deze zijn gericht op toeristen. Deze publieksgroep komt over het algemeen op de fiets.

Daarnaast zijn er bezoekers van evenementen die in de woonwijken parkeren. Voor de omwonenden kan dit tot enig parkeerongerief leiden. Dit is niet een reden om in dit bestemmingsplan strengere regels met betrekking tot de hoeveelheid bezoekers op te nemen.

Locatie Hoofdstraat vanaf de aansluiting Kerkhoflaan tot de aansluiting

Wilhelminastraat

Het terrein is in het centrum van Westerbork gesitueerd. Evenementen valt dus voor een groot deel binnen het normaal maatschappelijk risico van het wonen in een centrum van een dorp of stad.

Afsluitingen - Omleidingsroutes

Gehele afsluiting

Voor het afsluiten van de gehele Hoofdstraat wordt een omleidingsroute aangegeven langs de Groeneweg, Zandhoeklaan, Julianastraat, Wilhelminastraat of Brandenweg en de Sliemkampen. De Wilhelminastraat en de Julianastraat zijn te beschouwen als oude doorgaande wegen met bebouwing aan weerszijden. De woonbuurten worden ontzien. De omleidingsroute geeft een behoorlijke hinder voor het bestemmingsverkeer, het doorgaande verkeer en de buslijndiensten. Ook is het zo, dat door het afsluiten van het gehele winkelgebied de winkels niet goed bereikbaar zijn. Deze gevolgen zijn niet zodanig dat daardoor geheel afgezien zou moeten worden van het afsluiten van de hoofdstraat, maar wel zodanig dat het gehele afsluiting ten behoeve van evenementen beperkt zou moeten worden tot een maximum van drie per jaar, op de zondag dan wel de zaterdagavond.

Gedeeltelijke afsluiting

Voor het afsluiten van het gedeelte van de Hoofdstraat tot de aansluiting met de Zandhoeklaan wordt het verkeer omgeleid over de Groeneweg. Dit betreft een uitvalsweg

van de woonwijken die goed geschikt is als omleidingsroute. De ruimtelijke gevolgen van deze omleiding zijn beperkt tot een iets langere reistijd voor doorgaand en bestemmingsverkeer. De bereikbaarheid van de winkels wordt iets gehinderd. De planologische gevolgen zijn niet zodanig dat afgeweken zou moeten worden van hetgeen volgens de Verordening mogelijk is.

In een aantal gevallen is naast de afsluiting van de Hoofdstraat tot de Zandhoeklaan, een tweede stuk Hoofdstraat afgesloten, namelijk van de aansluiting met de Hoogeveenseweg tot de aansluiting met de Wilhelminastraat. De doorgaande route Elp-Hoogeveen blijft dan open. In deze situatie is er een omleiding langs de Sliemkampen en een langs de Wilhelminastraat en Julianastraat. Hierdoor wordt de reistijd van doorgaand en bestemmingsverkeer verder verlengd. Deze afsluiting heeft voor verkeer in de richtingen Beilen-Orvelte een vergelijkbare hinder als bij de gehele afsluiting. De winkels blijven echter beter bereikbaar. Deze extra afsluiting kan daarom drie keer per jaar plaatsvinden, ongeacht het tijdstip.

Aantal bezoekers

De schaal van de door Tebodin beoordeelde evenementen, qua opzet en bezoekersaantallen is vergelijkbaar met de huidige evenementen in Westerbork. Gesteld kan dan ook worden dat het centrum van het dorp bij grotere evenementen hoge aantallen bezoekers kan verdragen. De bezoekersaantallen van de diverse evenementen in Deellocatie A zijn zeer divers. Bij de grootste evenementen (Keienfestival), waarbij ook het Van Weezelplein en tussengelegen deel van de Hoofdstraat betrokken is, kunnen 7500 bezoekers aanwezig zijn over de duur van het evenement. Het is redelijk dit cijfer als maximum op te nemen in de bestemming.

Locatie Kerkhoflaan

Het terrein is in het centrum van Westerbork gesitueerd. Evenementen valt dus voor een groot deel binnen het normaal maatschappelijk risico van het wonen in een centrum van een dorp of stad.

Het terrein aan de Kerkhoflaan is vanaf 2008 structureel gebruikt als terrein voor marktachtige evenementen. In 2012 is het terrein in de dagperiode gebruikt voor Koninginnedag, een boekenmarkt, een kunstmarkt, een jeugdmarkt en drie folkloristische markten. In de avondperiode is het gebruikt voor een folkloristische markt en een zestal donderdagavondmarkten. De laatste evenementen betreffen “evenementen met een aanmerkelijke geluidsproductie” met een vergund geluidsniveau tot 75 dB(A) op de dichtstbijzijnde gevel, als bedoeld in de Verordening en het Tebodinrapport, door de aanwezigheid van een volksdansgroep en een harmonieorkest en een geluidsinstallatie. Bij de evenementen zijn gedurende het evenement tot 1000 personen aanwezig.

Het plantsoen grenst aan de achtertuin van enige woningen van de Zandhoeklaan. Aan de Kerkhoflaan staan voorts twee woonhuizen. Voor deze woningen geldt dat bij geluidsevenementen overlast te verwachten is. Aangezien een A-evenement op deze locatie meetelt als een B-evenement in Deellocatie A en de locatie zich ruimtelijk gezien ook niet goed leent voor het houden van een A evenement, zullen op deze locatie waarschijnlijk geen A-evenementen worden gehouden, maar alleen C en B-evenementen. Gelet op de hoeveelheid evenementen die kunnen worden gehouden in deellocatie B, kan gezegd worden dat de overlast ruim binnen de perken blijft van de kaders van het Tebodinrapport inzake de bescherming van de woon- en leefomgeving.

Alternatieven

Het evenemententerrein aan de Oude Beilerweg is door zijn ondergrond ongeschikt voor de marktachtige evenementen die op het plantsoen worden gehouden. Door gebruik van het parkeerterrein aan de Roessinghkamplaan voor evenementen, wordt de hoeveelheid

parkeerplaatsen ten behoeve van het centrum verminderd. Dit is de reden dat het parkeerterrein in de praktijk niet vaak gebruikt wordt voor evenementen en dat de voorkeur wordt gegeven aan het plantsoen aan de Kerkhoflaan.

Omgevingsvisie

De aanwijzing van het plantsoen aan de Kerkhoflaan is in overeenstemming met het beleid van de Provincie op dit punt. Er zijn met de aanwijzing geen kernkwaliteiten gemoeid. Er is geen EHS-gebied in de directe nabijheid.

Locatie Oude Beilerweg.

Het terrein is gelegen tussen de manege en de sporthal aan de Oude Beilerweg en is daardoor bij uitstek geschikt voor dergelijke evenementen. Het terrein is geheel klaargemaakt als evenemententerrein. Hierbij is overwogen dat de ligging vele pluspunten heeft voor het organiseren van een veelheid aan evenementen, zoals een goede bereikbaarheid, parkeervoorzieningen, de nabijheid van het dorp en de afstand tot de bebouwing zodat overlast bij omwonenden beperkt kan blijven. Alternatieven zijn er niet binnen Westerbork of in de nabijheid.

Door de ondergrond, weiland dat jaarlijks wordt omgeploegd en met gras ingezaaid, is het terrein minder geschikt voor marktachtige evenementen omdat de zode te los is. De aard van de evenementen en het terrein vorderen dat veelal gebruik gemaakt wordt van omroep- en geluidsinstallaties. Het zijn dan ook veelal “evenementen met een aanmerkelijke geluidsproductie” met een vergund geluidsniveau tot 75 dB(A) of 85 dB(A) op de dichtstbijzijnde gevel, als bedoeld in de Verordening en het Tebodinrapport. Bij de evenementen zijn gelijktijdig niet meer dan 3000 personen aanwezig, uitzonderingen daargelaten. Het is redelijk een maximum op te nemen van 5000 bezoekers per dag.

Ruimtelijke gevolgen

De ruimtelijke gevolgen van de evenementen op het evenemententerrein zijn beperkt. In de directe omgeving zijn voldoende bestaande parkeermogelijkheden bij de sporthal en bij de manege. Bij grotere evenementen zullen auto's langs de berm van de Oude Beilerweg parkeren.

Omgevingsvisie

Het terrein is op Kaart 2d bij de Omgevingsvisie aangeduid met een middelhoge bescherming voor wat betreft aardkundige waarden. Gesteld kan worden dat het gebruik als evenemententerrein geen invloed heeft op aardkundige waarden. Het terrein wordt ieder jaar omgeploegd ten behoeve van de manege. Roering van de ondergrond grond, bijvoorbeeld door het gebruik van haringen ten behoeve van tenten zal zich beperken tot deze bovenlaag.

Watertoets

Het waterschap Reest & Wieden heeft in het kader van het vooroverleg bestemmingsplan Westerbork advies uitgebracht.

De procedure in het kader van de watertoets is gevoerd conform de Handreiking Watertoets II. Het waterschap Reest en Wieden geeft een positief wateradvies.

Archeologie

Het gebruik van de locaties als evenemententerrein heeft geen gevolgen voor de archeologisch en aardkundige waarden van het terrein. Er zal geen roering van de grond plaatsvinden.

Dit houdt in dat het niet noodzakelijk is om door middel van een vooronderzoek na te gaan of, en waar, zich archeologische waarden in de bodem bevinden.

Bodem

Een onderzoeksrapport betreffende de bodemgesteldheid is niet nodig, omdat er geen sprake is van bouwactiviteiten.

Flora en fauna

De genoemde locaties ten behoeve van evenementen zijn voldoende verwijderd van de het dichtstbijzijnde EHS-gebieden. Aangezien de bestemming alleen het bestaande gebruik toelaat, zullen de bestaande natuurwaarden inclusief de aanwezige flora en fauna niet verder worden beïnvloed.